

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งให้เกิดคุณภาพทั้งในด้านผลผลิต กระบวนการจัดการ และปัจจัยต่าง ๆ โดยมุ่งหวังให้การจัดการศึกษาของประเทศทัดเทียมมาตรฐานสากลนั้น องค์การที่สำคัญคือสถานศึกษาที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หลักการที่สำคัญคือให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาจะต้องร่วมกันพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ให้สนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน (กรมวิชาการ, 2546 : 1) รัฐได้ตอบรับกระแสการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว โดยส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษานี้รัฐได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ดังที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ โดยมาตรา 71 ให้อนาคตของชาติของรัฐบาลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาคือมาตรา 43 ที่กำหนดว่า “...การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น...” และมาตรา 81 ที่กล่าวถึงหน้าที่ของรัฐในการสนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการจัดการศึกษาและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น ได้ส่งผลให้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญไว้ในมาตรา 8 มาตรา 12 มาตรา 38 มาตรา 56 และมาตรา 58 ซึ่งทุกมาตราล้วนยืนยันถึงความประสงค์ของรัฐที่ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (ยงยุทธ พนาสนธิ, 2546 : 23) และมาตรา 39 ที่กล่าวถึงการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัวมีอิสระในการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งแก่สถานศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (กรมวิชาการ, 2546 : 6 - 7) จากนโยบายดังกล่าวทำให้โรงเรียนหันมาตื่นตัวให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมมากขึ้น

โรงเรียนบ้านกองแขกเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 อำเภอแม่แจ่ม เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 - 2 (ประถมศึกษาปีที่ 1 - 6) และช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ทั่วไปของชุมชนที่เป็นภูเขาสภาพป่าไม่สมบูรณ์ มีแหล่งน้ำค้ำน้ำใช้ไม่เพียงพอทำให้โรงเรียนมักจะประสบปัญหาขาดน้ำในฤดูแล้ง จากสภาพพื้นที่ของโรงเรียนมีลักษณะเป็นเนินดินปนทราย และลาดเอียงไปตามถนนพื้นที่ราบของโรงเรียนมีน้อย จึงเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการจัดแหล่งเรียนรู้ให้ร่มรื่นสวยงาม ไม้ดอกไม้ประดับที่ปลูกไว้มักจะขาดน้ำในช่วงปิดภาคเรียน ชุมชนที่ตั้งของโรงเรียนเป็นชาวไทยพื้นเมือง นอกจากนั้นยังมีโรงเรียนสาขาคือโรงเรียนบ้านกองแขกสาขาแม่หลูซึ่งจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 1 - 6) ประชาชนเป็นชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง โรงเรียนจึงต้องรับนักเรียนจากโรงเรียนสาขาที่จบการศึกษาช่วงชั้นที่ 2 มาเรียนต่อในช่วงชั้นที่ 3 ทำให้มีครูไม่เพียงพอทั้งจำนวนชั้นเรียน และในปีการศึกษา 2545 โรงเรียนได้รับการคัดเลือกจากกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ร่วมกับโรงเรียนนาร่องทั่วประเทศ ก่อปรกับปัจจุบันโรงเรียนจำเป็นต้องบริหารจัดการให้สอดคล้องกับหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จึงนับเป็นภารกิจของโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการพัฒนาโรงเรียนให้ระบบโดยมุ่งเน้นด้านการจัดการเรียนรู้ที่แท้จริง การบริหารที่เน้นผลงานที่มีคุณภาพ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เน้นคุณภาพสูง และการส่งเสริมสนับสนุนอย่างต่อเนื่องให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตควบคู่กันไป ซึ่งจากสภาพการจัดการศึกษาที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ ผู้ปกครองย่อมเป็นกลุ่มบุคคลสำคัญที่สุดที่จะช่วยให้การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ และด้วยเหตุผลที่ว่าโรงเรียนเป็นของชุมชน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนและครูจึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชน (ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์, 2542 : 22) ผู้ปกครองก็คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียน ผู้ปกครองจึงเป็นกลุ่มบุคคลที่มีส่วนสำคัญที่สุดที่จะช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือได้รับผลประโยชน์โดยตรงต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ดังนั้นทางโรงเรียนบ้านกองแขกจึงได้ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน สนับสนุน และแก้ปัญหาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนตลอดมาโดยการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมคิดและตัดสินใจในการจัดกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น ร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุมผู้ปกครอง ตลอดจนทางโรงเรียนได้ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองช่วยบริจาคเงิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน และร่วมจัดการเรียนรู้ในลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามความต้องการของโรงเรียนซึ่งปรากฏว่าโรงเรียนได้รับ

ความร่วมมือจากผู้ปกครองในระดับหนึ่งแต่ยังไม่เกิดสภาพความร่วมมือในการจัดการศึกษาตามที่โรงเรียนคาดหวังไว้ ทางโรงเรียนมีความเห็นว่าผู้ปกครองมีความรู้ความสามารถและน่าจะมีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ดีในทุกด้านเพียงแต่ยังไม่มีโอกาสที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนด้วยตนเองอย่างแท้จริงเท่านั้น กอปรกับโรงเรียนอาจยังขาดวิธีการที่เหมาะสมในการรับรู้และเข้าถึงตัวผู้ปกครอง จึงทำให้โรงเรียนขาดข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพที่เกี่ยวกับความพร้อมของผู้ปกครองที่เป็นปัจจุบันเพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ซึ่งหากทางโรงเรียนมีข้อมูลด้านความพร้อมของผู้ปกครองที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในแต่ละด้านอย่างแท้จริงแล้ว ก็จะส่งผลดีต่อการดำเนินการทุกด้านของโรงเรียนที่จะสามารถสนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชนให้เกิดการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนต่อไป

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนบ้านกองแขก จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมุ่งศึกษาความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการระดมทรัพยากร รวมทั้งเพื่อแสวงหาข้อมูลที่เป็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุถึงความสำเร็จของการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง
3. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความพร้อมของผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียนบ้านกองแขก ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของความพร้อมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ที่จำแนกตามสถานภาพผู้ปกครอง
3. เพื่อใช้เป็นแนวทางแก่ผู้ปกครองในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐาน ดังนี้

1. ความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบบางส่วน
2. ความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีความแตกต่างกับตามสถานภาพของผู้ปกครอง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนทุกคนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 - 3) ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 - 6) และช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 - 3) ของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2547 จำนวนทั้งสิ้น 160 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2547 จำนวน 113 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างอาศัยเกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครซี่ซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, อ้างถึง บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 40) ณ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 90

2. ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ ได้แก่ ชุมชนที่ส่งนักเรียนเข้ามาเรียนในโรงเรียนบ้านกองแขกอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหา ได้แก่ การศึกษาความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก ตามขอบข่ายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการระดมทรัพยากร รวมทั้งเปรียบเทียบความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาจำแนกตามสถานภาพผู้ปกครอง และเพื่อแสวงหาข้อมูลที่เป็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางพื้นฐาน อันเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

4. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้แบ่งออกได้ ดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครองที่ส่งผลกระทบต่อความพร้อมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ อายุ ความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคม และรายได้รวมครัวต่อเดือน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการระดมทรัพยากร

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะในความหมายและขอบเขตการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

1. ความพร้อม หมายถึง การที่ผู้ปกครองมีความสมัครใจและต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

2. การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้าไปให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ใน 3 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในลักษณะร่วมรับรู้ ร่วมปฏิบัติงาน และร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2.2 การมีส่วนร่วมแบบบางส่วน หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในลักษณะร่วมรับรู้ และร่วมปฏิบัติงานในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2.3 การมีส่วนร่วมแบบทั่วไป หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในลักษณะร่วมรับรู้ในผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน

3. การจัดการศึกษา หมายถึง กิจการของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาใน 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ขอบข่ายกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดหน่วยการเรียนรู้ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ขอบข่ายกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของครูกับนักเรียน โรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียน การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสอนซ่อมเสริม การวิจัยชั้นเรียน กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การแก้ไขปัญหานักเรียน

3.3 ด้านการระดมทรัพยากร หมายถึง ขอบข่ายกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรและทรัพยากรบุคคลเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม การเป็นวิทยากร ให้ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งความรู้ ใบชุมชน การจัดหาแหล่งทรัพยากร

4. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือญาติผู้ใหญ่ ผู้มีอุปการคุณที่มีส่วนดูแลรับผิดชอบนักเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

5. สถานภาพผู้ปกครอง หมายถึง คุณลักษณะของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่

5.1 อายุ หมายถึง อายุจริงของผู้ปกครอง นับจากปี พ.ศ.เกิดจนถึงปี พ.ศ.ที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี และผู้ปกครองที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป

5.2 ความสัมพันธ์กับนักเรียน หมายถึง ผู้ปกครองที่มีความสัมพันธ์กับนักเรียน ได้แก่ ความสัมพันธ์ในฐานะเป็นบิดามารดา และความสัมพันธ์ในฐานะญาติผู้ใหญ่ เช่น ลุง ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย หรือผู้อุปการะคุณที่รับผิดชอบดูแลนักเรียน

5.3 ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง ได้แก่ ผู้ปกครองที่ไม่ได้รับการศึกษา และผู้ปกครองที่ได้รับการศึกษาซึ่งมีวุฒิการศึกษาที่ได้ศึกษาเล่าเรียนในสถานบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป

5.4 ตำแหน่งทางสังคม หมายถึง ผู้ปกครองที่มีตำแหน่งทางสังคม ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน กรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชมรมสมาคมในหมู่บ้าน และผู้ปกครองที่ไม่มีตำแหน่งใดๆ

5.5 รายได้ครอบครัวต่อเดือน หมายถึง รายได้ทั้งหมดที่เป็นเงินสดของครัวเรือน ผู้ปกครองที่ยังไม่ได้หักค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีรายได้ครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า 2,000 บาท และผู้ปกครองที่มีรายได้ครอบครัวต่อเดือน 2,000 บาทขึ้นไป